

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Poniższy dokument został stworzony w oparciu o:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
- Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 r. nr 120 poz. 526)
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012 poz. 1169)

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem pełnią funkcję dokumentu, który porządkuje procedury ochrony dzieci oraz przedstawia, w jaki sposób instytucja szkoły będzie je wdrażać, realizować, monitorować i ewaluować.

§ 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Ilekróć w niniejszych Standardach jest mowa o:

1. ośrodka – należy przez to rozumieć: Ośrodek Integracji i Rehabilitacji z siedzibą w Świeciu
2. kierownikowi – Kierownik Ośrodka Integracji i Rehabilitacji w Świeciu
3. dziecku/małoletnim – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
4. podopieczny ośrodka – należy przez to rozumieć każdą osobę, która korzysta z usług ośrodka;
5. krzywdzeniu dziecka - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie;
6. personelu/pracownikowi - należy przez to rozumieć każdego pracownika Ośrodka bez względu na formę zatrudnienia, w tym; stażysta, praktykant, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dzieckiem/dziećmi;
7. opiekunie dziecka - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy;
8. przedstawicieli ustawowym - należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna prawnego;
9. zgodzie opiekuna małoletniego - należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego/ przedstawiciela ustawowego dziecka.

§ 2.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PERSONELEM OŚRODKA

1. Kierownik ośrodka jest odpowiedzialny za przygotowanie personelu ośrodka do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Wyznaczony przez kierownika pracownik zapoznaje pracowników ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich, obowiązującymi w ośrodku. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr. 1 do Standardów.
3. Pracownicy nowo zatrudnieni są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest odbierane oświadczenie, o którym mowa w § 2., ust.2
4. Pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działania wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
5. Pracownik w kontakcie z małoletnim:
 - 1) odnosi się do dziecka z szacunkiem;
 - 2) wysłuchuje małoletniego i stara się udzielać mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
 - 3) nie zawstydzają, nie lekceważą, nie upokarzają i nie obrażają;
 - 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku;
 - 6) nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub o charakterze seksualnym, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę.
6. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, poniżać itp.
7. Decyzje dotyczące dziecka powinny brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych dzieci.
8. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione.
9. Personel nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun nie wyraził na to zgody.
10. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
11. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
12. Pracownik, który ma świadomość, że małoletni doznał jakiejś krzywdy np.: znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
13. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc dziecku w czynnościach higienicznych (np. korzystanie z toalety, zmiana ubrania, pomoc w rozbieraniu/ubieraniu podczas ćwiczeń fizjoterapeutycznych)
 - 2) pomoc dziecku podczas spożywania posiłków (podczas zajęć logopedycznych, imprez okolicznościowych organizowanych przez ośrodek).
 - 3) Pomoc dziecku z ograniczeniami ruchowymi w poruszaniu się po obiekcie,

- 4) Kontakt fizyczny konieczny ze względu na wykonywanie ćwiczeń w trakcie zajęć terapeutycznych.
14. Kontakt poza godzinami pracy z małoletnim jest co do zasady zabroniony.
15. Nie wolno zapraszać małoletniego do swojego miejsca zamieszkania.
16. Jeśli pracownik musi spotykać się z małoletnim poza godzinami pracy ośrodka, wymagane jest poinformowanie o tym fakcie kierownika, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
17. W przypadku gdy członka personelu łączą z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych dzieci, opiekunów i członków personelu.

§ 3.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MAŁOLETNI-MAŁOLETNI, W TYM ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między pełnoletnimi podopiecznymi ośrodka i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
2. Niedozwolone jest w szczególności:
 - 1) Stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek dziecka, w jakiegokolwiek formie zwłaszcza:
 - a. przemocy fizycznej;
 - b. używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
 - c. upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych;
 - d. stosowanie zastraszania i gróźb;
 - 2) zachowanie w sposób niestosowny tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
 - 3) utrwalanie wizerunku innych małoletnich poprzez nagrywanie i fotografowanie bez uzyskania zgody opiekuna i dziecka.

§ 4.

ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO. ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego, członek personelu niezwłocznie informuje na piśmie kierownika.
2. Kierownik niezwłocznie przekazuje w obecności psychologa/pedagoga opiekunowi/opiekunom małoletniego informacje o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, chyba że podejrzenie to dotyczy opiekuna dziecka. Z rozmowy sporządza się notatkę.
3. Kierownik może zlecić psychologowi/pedagogowi zatrudnionemu w ośrodku udzielenie wsparcia małoletniemu.
4. Kierownik powołuje zespół interwencyjny. W skład zespołu wchodzi opiekun dziecka, chyba że zachodzi podejrzenie, że to opiekun jest osobą krzywdzącą dziecko. Zespół interwencyjny opracowuje plan działania wobec dziecka mający na celu objęcie małoletniego wsparciem. W planie działania uwzględnia się jakie konkretnie działania

- i w jakim czasie ośrodek podejmie w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa i odizolowania go od krzywdzącego.
5. W skład zespołu interwencyjnego wchodzi m.in. terapeuci pracujący w ośrodku z dzieckiem, psycholog, pedagog, kierownik.
 6. Pracownik, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia małoletniego nie może być członkiem zespołu interwencyjnego.

§ 5.

PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADOMIENIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO, WSZCZĘCIE PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY

1. W przypadku wystąpienia podejrzenia co do krzywdzenia dziecka kierownik zawiadamia Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.
2. W przypadku wystąpienia podejrzenia co do krzywdzenia dziecka oraz opiekuna dziecka lub inną osobą spoza personelu ośrodka kierownik składa wniosek do właściwego Sądu Rodzinnego lub Ośrodka Opieki Społecznej o wgląd w sytuację rodziny.
3. W przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej należy o tym fakcie powiadomić kierownika ośrodka.

§ 6.

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Kierownik wyznacza zespół odpowiedzialny za Standardy Ochrony Małoletnich, którego zadaniem jest monitorowanie realizacji Standardów oraz występowanie do kierownika o dokonanie zmian w Standardach, w tym wynikających ze zmiany przepisów.

§ 7.

ZASADY UDOSTĘPNIANIA OPIEKUNOM I DZIECIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu, dzieci oraz opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie BIP oraz tablicy informacyjnej znajdującej się w siedzibie ośrodka.

§ 8.

WYMOGI, DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI I ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCHY Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET

1. Ośrodek zapewnia dostęp do Internetu tylko i wyłącznie na sprzętach, które są na wyposażeniu ośrodka. Dziecko korzysta w obecności i pod kontrolą terapeuty w celach

edukacyjnych, terapeutycznych oraz podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

2. Sieć ośrodka jest zabezpieczona i monitorowana, osoby postronne nie mają dostępu.
3. Za zabezpieczenie, instalację oraz aktualizacje oprogramowania odpowiada informatyk.

§ 9.

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJACYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Wszelkie dokumenty (np.: notatki służbowe, notatki z rozmów, kopie dokumentacji, plany wsparcia) dotyczące zgłoszonych incydentów sporządza się w siedzibie ośrodka w formie papierowej. Dostęp do tych dokumentów mają tylko osoby upoważnione przez kierownika.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 przechowuje się w sposób uniemożliwiający dostęp do nich przez osoby nieupoważnione.
3. Oświadczenia personelu o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich włącza się do akt osobowych.

KIEROWNIK
Ośrodka Integracji i Rehabilitacji
w Świeciu
Ewelina Janiszewska
mgr Ewelina Janiszewska

.....
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY
MAŁOLETNICH W OŚRODKU INTEGRACJI I REHABILITACJI

Ja..... oświadczam, że zapoznałam/em się ze
(imię i nazwisko)

Standardami Ochrony Małoletnich w Ośrodku Integracji I Rehabilitacji w Świeciu
oraz zobowiązuje się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
podpis

.....
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE

..... legitymująca/y się dowodem osobistym o nr, nr PESEL oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy oraz nie toczyło się przeciwko mnie żadne postępowanie karne (w tym postępowanie przygotowawcze), ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
podpis

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko małoletniego

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

4. Działania podjęte wobec małoletniego

.....

5. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....

6. Spotkania z opiekunem małoletniego

.....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję)

.....

8. Wyniki interwencji

.....

9. Działania podjęte wobec krzywdzącego

.....

.....

podpis